

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **C. G.** skazanego z art. 178a § 1 k.k.,
po rozważeniu w dniu 26 kwietnia 2023 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron;
kwestii dopuszczalności kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 21 czerwca 2022 r. sygn. VI Ka 89/22,
częściowo zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z 18 października 2021 r. sygn. II K 277/20,

p o s t a n o w i ł:

I. na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. z art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k. a contrario pozostawić kasację bez rozpoznania;

II. zarządzić zwrot na rzecz skazanego C. G. uiszczonych opłat od kasacji w kwocie 450 zł;

III. kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne obciążyć skazanego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z 18 października 2021 r. sygn. II K 277/20, oskarżony C. G., został uznany za winnego czynu polegającego na tym, że: w dniu 23 czerwca 2017 r. w miejscowości N., woj. [...], na ul. [...], kierował pojazdem mechanicznym marki S. o nr rej. [...] w ruchu lądowym będąc w stanie nietrzeźwości, tj. 0,59 mg/1 i 0,56 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, to jest przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to na

podstawie art. 178a § 1 k.k. sąd I instancji ww. oskarżonego skazał i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny określając wysokość jednej stawki na 10 (dziesięć) złotych (pkt I wyroku). Ponadto, ww. sąd na podstawie art. 42 § 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 (trzech) lat (pkt II wyroku) oraz na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu P. w wysokości 5 000 (pięć tysięcy) złotych (pkt III wyroku), a także zwolnił oskarżonego od uiszczenia kosztów postępowania.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, w której podniósł on zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 21 czerwca 2022 r., sygn. VI Ka 89/22, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczony wobec C. G. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych złagodził do lat 2 (dwóch); zaś w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy oraz zwolnił oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Od tego rozstrzygnięcia kasacje wywiódł obrońca skazanego C. G., wskazując na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia pomimo tego, że zachodziła jedna z okoliczności wyłączających postępowanie, określonych w art. 17 § 1 pkt 6, 9 i 11 k.p.k., tj. brak prawidłowo wydane postanowienia o podjęciu postępowania warunkowo umorzonego, braku podstaw do podjęcia takiego postępowania, co skutkowało brakiem w obrocie prawnym prawidłowo wydane postanowienia inicjującego postępowanie karne, wobec czego postępowanie karne w niniejszej sprawie nie mogło się toczyć, również ze względu na wystąpienie negatywnej przesłanki z art. 68 § 4 k.k.

W odpowiedzi na kasację obrońcy, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesiony w kasacji zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej stanowi powtórzenie zarzutu podniesionego uprzednio w zwykłych środku odwoławczym. To powtórzenie w istocie zmierza jedynie do powierzchownego uczynienia zadość restrykcyjnym wymogom regulującym dopuszczalność wniesienia nadzwyczajnego środka odwoławczego w postępowaniu karym.

Wniesiona w niniejszej sprawie kasacja jest więc niedopuszczalna z mocy ustawy, a ponieważ została przez Sąd odwoławczy błędnie przyjęta, stosownie do dyspozycji art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 in fine k.p.k. w zw. z art. 523 § 2 k.p.k. koniecznym było pozostawienie jej bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy jedynie kasacji wniesionej przez stronę, w której zasadnie podniesiono zarzut zaistnienia uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.) oraz kasacji jednego z podmiotów wymienionych w art. 521 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 2 k.p.k.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalono natomiast pogląd, iż zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej nie może abstrahować od rzeczywistego przebiegu postępowania sądowego; nie można pod pozorem uchybień określanych jako bezwzględne przyczyny odwoławcze skutecznie wnosić nadzwyczajnego środka odwoławczego dopatrując się naruszenia prawa na podstawie okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia takiego zaistnienia. Sąd Najwyższy wskazywał także iż: przepisy regulujące tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze muszą być interpretowane ściśle, co oznacza, że skutki ewentualnych uchybień polegające na konieczności uchylenia orzeczenia mogą wystąpić tylko wówczas, gdy uchybienia te mają charakter rzeczywisty, a nie pozorny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2015 r. sygn. III KO 26/15 i cyt. tam orzecznictwo).

Na gruncie przedmiotowej sprawy, na skutek apelacji obrońcy C. G., w której podnosił zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej

– powtórzony następnie w kasacji, orzeczenie sądu *meriti* zostało częściowo zmienione wyrokiem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, w ten sposób, że orzeczony wobec C. G. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych złagodzony do lat 2 (dwóch); w pozostałej zaś części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

W świetle przebiegu postępowania, w wyniku którego doszło do prawomocnego skazania C. G., nie zaistniał warunek w postaci wymierzenia oskarżonemu kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, co uprawniałoby obrońcę do wniesienia kasacji.

Pomimo zarzucenia przez obrońcę uchybień określonych w art. 439 k.p.k., tak zredagowana kasacja strony w świetle jednoznacznej treści art. 523 § 2 k.p.k. jest niedopuszczalna *ex lege*.

Jakkolwiek powielenie w kasacji argumentacji uprzednio już przedstawionej w zwykłym środku odwoławczym, w niektórych sytuacjach może być skuteczne, dotyczy to jednak wyłącznie przypadków, kiedy to Sąd odwoławczy nie rozpoznał należycie wszystkich zarzutów apelacyjnych i nie odniósł się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia zgodnie z dyspozycją art. 457 § 3 k.p.k. Funkcją kontroli kasacyjnej nie jest bowiem ponowne, dublujące niejako kontrolę apelacyjną, rozpoznanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r. sygn. IV KK 89/10). Kontrolowane orzeczenie Sądu Okręgowego spełnia natomiast standard wyznaczony przez art. 457 § 3 k.p.k. Sąd odwoławczy przeprowadził kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia w sposób wszechstronny, nie pomijając w swoich rozważaniach żadnego z podniesionych zarzutów i rzetelnie odniósł się do podnoszonego przez skarżącego zarzutu obrazy art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., wyczerpująco argumentując kwestię podjęcia warunkowo umorzonego postępowania (co do której swoje rozważania przeprowadził sąd I instancji). Stanowisko wyrażone przez sąd odwoławczy w tym zakresie znajduje uzasadnienie w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym to wyrażono pogląd, iż: przestępstwo z art. 178a § 1 i 4 *in fine* k.k. jest przestępstwem podobnym w

rozumieniu art. 115 § 3 k.k. do występku niezastosowania się do zakazu prowadzenia pojazdów, o którym mowa w art. 244 k.k. i może stanowić podstawę przypisania oskarżonemu tego ostatniego przestępstwa jako popełnionego w warunkach z art. 64 § 1 k.k. (wyrok Sądu Najwyższego z 26 maja 2020 r. sygn. IV KK 737/19).

W związku z powyższym konieczne było rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy w oparciu o przepis art. 531 § 1 k.p.k., albowiem przyjęta kasacja nie odpowiada ustawowo przewidzianym warunkom formalnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2013 r. sygn. IV KZ 55/13).

Mając na względzie fakt, że przy prawidłowej kontroli dopuszczalności kasacji powinno zostać wydane zarządzenie o odmowie jej przyjęcia, czego efektem powinno być zwrócenie skazanemu uiszczonej opłaty od kasacji, Sąd Najwyższy zarządził zwrócenie uiszczonej opłaty od kasacji, wychodząc z założenia, iż wadliwy sposób wykonania czynności przez upoważnionego sędziego, nie może skutkować obciążeniem nienależną od samego początku opłatą od kasacji.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 637a k.p.k. w zw. z art. 637 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw z art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia.

[SOP]

[ł.n]

